

FYYSINEN JA SEKSUAALINEN VÄKIVALTA

”Viime yönä mieheni raahasi minut hiuksista retuuttamalla ja kättäni väntämällä rappukäytävään. Kun halusin päästä takaisin, hän tönäsi ja paiskoi minua seinää pitkin sisään.”

”Hän huolehtii siitä, ettei näkyviä mustelmia synny. Toimintatapana on hiuksista repiminen, tyynyllä hakkaaminen, seinille heittäminen, pään hakkaaminen jne. Hänellä ei omien sanojensa mukaan ole mitään syytä tuntea kohtauksista syyllisyyttä tai olla niistä pahoillaan, sillä aina löytyy jokin syy minusta, joka on syössyt hänet moiseen toimintaan.”

Fyysinen eli ruumiillinen väkivalta pitää sisällään kaikki fyysiset väkivallan teot.

Fyysinen väkivalta on esimerkiksi:

- sylkemistä
- raapimista
- puremista
- tarttumista
- ravistelua
- tönimistä
- työntämistä
- kiinni pitämistä
- kulun estämistä tai jonnekin lukitsemista
- kahlitsemista
- heittäminen
- väntämistä
- läimäyttämistä
- nyrkillä lyömistä
- kuristamista
- polttamista esim. tupakalla tai kiehuvalle vedelle
- unenriistoa
- huumaamista
- hoidotta jättämistä
- apuvälineiden tai lääkkeiden panttaamista
- esineillä heittäminen tai lyömistä
- teräaseella lyömistä
- ampumista

Fyysinen väkivalta alkaa usein jollakin pieneltä tuntuvalta teolla, kuten kiinnipitämisellä tai tönäisellä. Vaikka kiinnipitäminen ei sattuisi, se on silti väkivaltaa, kun se tapahtuu vastoin sinun tahtoasi. Myös välinpitämättömyys terveyttäsi, tarpeitasi tai turvallisuuttasi kohtaan on väkivaltaa. Pahoinpitely on väkivaltaa, vaikka se jättäisikään näkyviä jälkiä.

Läheisessä suhteessa fyysinen väkivalta on harvoin väkivallan ensimmäinen muoto. Useimmiten henkistä väkivaltaa on ollut jo aiemmin. Myös satunnainen väkivallanteko murentaa turvallisuuden tunnetta, oli tekijä sitten tuttu tai tuntematon.

Yhteiskuntamme tuomitsee kaiken fyysisen väkivallan. Rikosnimike riippuu teon luonteesta ja voi muuttua rikosprosessin aikana. Poliisilla on velvollisuus tutkia kaikki lähisuhteissa tapahtuneet pahoinpitelyt.

SEKSUAALISUUTTA LOUKKAAVA VÄKIVALTA

”Riidan jälkeen hän haluaa aina sovintoseksiä. Onhan siihen suostuttava, koska kieltäytymisen seurauksia en halua edes arvata. Olen kuin ei mitään.”

”Mietin, onko minun pakko suostua? Mikä oikeus hänellä on lääppiä minua tavatessamme? Julkisella paikalla puristelu ja vihjailu on noloa. En koskaan ole itse ehtinyt ilmaista omaa haluani, sillä mies haluaa minua koko ajan.”

Sinulla on oikeus päättää itse omasta kehostasi ja siitä, kuka sinuun saa koskea ja miten. Seksuaalisuutta loukkaavassa väkivallanteossa tekijä tai tekijät eivät kunnioita uhrin oikeutta päättää itse omasta seksuaalisuudestaan. Tunnistat itse sen pisteen, missä et enää saanut päättää itse – ja missä et siis ollut enää itse vastuussa siitä, mitä tapahtui. Se että olet aikaisemmin harrastanut seksiä tekijän kanssa, ei anna lupaa painostukseen tai väkivaltaan.

Seksuaalinen itsemääräämisoikeus ei hupene humalaan. Mikään pukeutumisvalinta ei vähennä sitä. Vammaisilla ja vammattomilla naisilla on samanlainen oikeus päättää itse, millaista seksiä haluavat tai eivät halua. Sinulla on oikeus ilmaista sukupuoli- ja seksuaali-identiteettiäsi pelkäämättä häirintää tai väkivaltaa. Vastuu väkivallasta on yksin tekijällä.

Seksuaalisuutta loukkaavaa väkivaltaa on esimerkiksi:

- seksiin painostaminen uhkailemalla, manipuloimalla tai kiristämällä
- painostaminen sellaiseen seksiin, jota et halua
- ahdistava koskettelu tai epätoivottu seksuaalinen huomio
- seksin kuvaaminen tai kuvien julkaisu ilman lupaa
- sammuneeseen tai nukkuvaan kajoaminen
- seksuaalinen väkivalta pelkotilaa hyväksikäyttämällä
- raiskaus

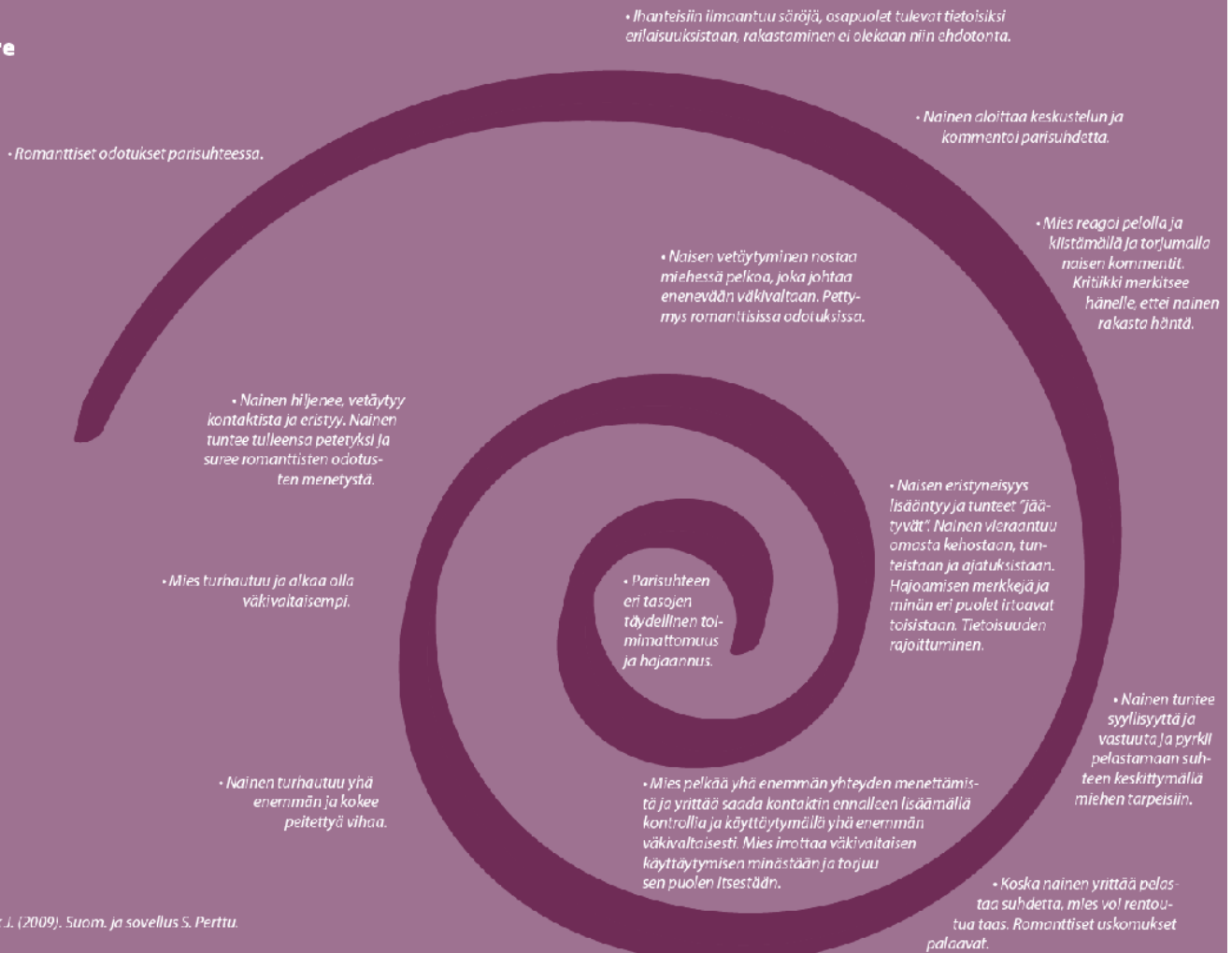
Mikäli suostumus seksuaaliseen kanssakäymiseen puuttuu, kyseessä on väkivallanteko. Jos suostumus on saatu uhkailemalla tai painostamalla, kyseessä on väkivalta. Myös teot, joista ei jää fyysisiä vammoja, haavoittavat syvästi.

Seksuaalisuutta loukkaavaa väkivaltaa ei ole aina helppo tunnistaa. Yksi keino on miettiä, mitä tapahtuu, jos kieltäydyt? Oliko sinulla tilaisuutta kieltäytyä? Tuntuiko sinusta, että tilanne ei ollut sinun hallittavissasi? Pelottiko sinua? Seksuaalisuutta loukkaavaa väkivaltaa kokeneen voi olla vaikea luottaa ihmisiin. Älä anna kokemuksen nujertaa itseäsi. Kaikesta on mahdollista toipua. Puhu huolistasi. Kirjoita. Älä jää yksin.

Lataa tästä [pahoinpitely- ja keho karttalomake](#) ja tästä [raiskatun ensiapu ohje](#)

Lataa tästä [MARAK riskinarviointilomake](#)

Väkivallan kierre

Lähde: Groen M, van Lawick J. (2009). Suom. ja sovellus S. Perttu.